

314. Az egyetemi hallgatók kedden délelőtt a numerus clausus legszigorúbb alkalmazását követelték

A bajtársi egyesületek nagygyűlése után a diákok felvonultak, majd a legnagyobb rendben széjjelosztak

Kedden délelőtt az egyetemi hallgatók nagygyűlést rendeztek a Szukováthy téri Auditorium Maximumban, amelyen a numerus clausus szigorú betartását követelték. 10 óráig mindenütt megtartották az előadásokat – a zsidó hallgatók nélkül – 10 óra után megkezdődött a bajtársi egyesületek felvonulása. A nagygyűlésen dr. Széki Tibor rektor elnökölt, aki a megnyitó beszédében a következőket mondotta:

– Engedélyeztem a nagygyűlés megtartását. Tettem ezt abban a hitben, hogy így nem fog semmiféle rendzavarás történni. Azt remélve, hogy nem fognak cserben hagyni, nyitom meg most a nagygyűlést. Sokan úgy állították be a hétfői tüntetést, mintha én azt helyeseltém volna. Valójában nem helyeseltém. Még a tüntetés előtt egy héttel felszólítottam a Bajtársi Egyesületek vezetőségét, hogy tartózkodjanak mindenféle tüntetéstől. Többen ugyanis, akik szívén viselik az egyetem sorsát, megkértem engem arra, hogy akadályozzam meg a tüntetést. Az Egyesületek vezetősége ezt meg is ígérte. És mégis egy hét múlva megtörtént a zavargás. Igaz ugyan, hogy abban túlnyomórészt nem a Bajtársi Egyesületek tagjai vettek részt. Az Önök igazát egy magyar ember sem vonhatja kétségbe – folytatta a rektor – ezért adtam most alkalmat, hogy oly komolyan intézzék el ezt az ügyet, amilyen komolyságot megkövetel. Ha ennek ellenére mégis lesznek tüntetések, akkor másképp fogok eljárni.

Éljenezs fogadta a rektor szavait, utána Mezei Barna orvostanhallgató beszélt.

– Nem akarok lázítani – mondotta. Az önnevelés az, amely követeli a numerus clausust. Fajunk tisztasága ösztönöz bennünket, mikor ennek érvényt akarunk szerezni. Hitler vasökle nyugatról, Mussolini szikrázó nyilai délről, Oroszország keletről üldözi, szorítja ki a zsidókat. Egyedül Magyarország és Ausztria az, ahol jó fészekre találnak. Nem tűrhető, hogy csaknem valamennyi zsidó keresztény protekcióval bejut az egyetemre. A Vörös-tenger nem követi el még egyszer azt a kényelmességet, hogy szétváljon előttük.

Beszéde végén javasolta a memorandumot, melyet a kultuszminiszter elé fognak terjeszteni. A memorandum többek között a következőket tartalmazza: Fájdalmasan kell ugyanis tapasztalnunk, hogy a zsidóság előtörésével szemben nem kapjuk meg azt a jogos védelmet, amely számarányunknál fogva jogosan megillet, elvonatkoztatva minden egyéb olyan nemzeti szempontból fontos kritériumtól, amelyek az előnyösebb elbírálást is indokolttá tennék. A magyar ifjúság csak azt kívánta a nemzetünket romba döntő forradalom óta, hogy az ország keresztény voltának megfelelően juttassanak jogot és haladási lehetőséget számára. És ellenére annak, hogy legnemesebbek e törekvéseink, sajnálattal kell megállapítanunk, miszerint e küzdelemben még azok is cserbenhagytak, akik a diákság

közvetlen támogatását annyiszor igénybe vették A magyar ifjúság a rend és a fegyelem alapján állott és áll, biztosította és biztosítja az egyetemek nyugodt atmoszféráját. Az ifjúság felett örökös minisztertől mély tisztelettel az alábbiakat kérjük:

1. A numerus clausus törvény oly módon hajtassék végre, hogy általa minden fakultás összhallgatóságának figyelembe vételével legyen biztosítva a keresztény ifjúságnak megfelelő számarány. Ennek folyományaként mindaddig zsidó hallgatók az egyetemekre felvételt ne nyerhessenek, ameddig a zsidóság országos számarányának megfelelő percentuális érték el nem éretett. Hasonló elvek érvényesüljenek a diplomák honosításánál is. A végrehajtás biztosítása érdekében minden egyetem olyan felvételt előkészítő bizottságot állítson fel, amely a fenti szempontokat érvényesíteni tudja.
2. Az idegen állampolgárok munkavállalási engedélye vonassék vissza, és az eddig kiadott törvényes rendelkezések ennek lehetővé tétele érdekében módosíttassanak.
3. A betolakodó idegen fajú bevándorlók szigorúan őriztessenek, és e bevándorlás megakadályozására megfelelő törvény hozassék.

Kleckner Pál a következő szónok, szintén követelte a numerus clausus életbe léptetését.

– Jogunk és kötelességünk követelnünk ezt – mondotta többek között. Megengedjük, hogy a numerus claususban előírt létszámban látogassák az egyetemet, de többre ne tartsanak igényt. Nem tüntetés kell ide, hanem összefogás. Támogassuk egymást, keresztényeket, keresztény kereskedő testvéreinket, ezzel sokkal többet érünk el.

A harmadik szónok dr. Karácsony Ágoston volt.

– Immár harmadszor találkozunk ebben az évben. Először találkoztunk, mikor a csehek ellen tüntettünk, majd amikor nem engedték egyetemünket megcsonkítani és most találkoztunk harmadszor, amikor is a zsidóság ellen tüntettünk. Az első találkozásunk célja a külső revízió volt. Mostani találkozásunk a belső revíziót van hivatva szolgálni. A zsidóság mindig azt a területet választja szereplésének színteréül, amely ország szerencsétlen, különböző katasztrófák következtében agyongyötört. Ezúttal Magyarország az, amely kedvez nekik. Először tehát kérjük a rektor úr önmagyméltóságát, valamint a különböző kar dékánjait, hogy korlátozzák a zsidó egyetemi hallgatók létszámát. Egyik szegedi lapban, ha jól tudom a Hétfői Rendkívüli Újságban egy tegező, vállveregető stílusban megírt cikk jelent meg – folytatta beszédét. A cikk úgy tünteti fel a hétfői tüntetést, mintha az a Szegedi Új Nemzedék biztatására történt volna. Itt mindenki előtt tiltakozom ez ellen. Provokálni magunkat nem hagyjuk.

Klecknert Pál és dr. Karácsony Ágoston mondtak még hosszabb beszédet, majd több felszólalás után a nagygyűlés memorandum elfogadásával és a rektor szavaival ért véget.

– Tudomásul vettem a kívánságukat – zárta be a gyűlést a rektor – magamévá teszem. De nem kell siettetni és forszírozni a dolgot, mert ezzel nagyon sokat ártnak az egyetemnek. Ügyük jó kezekbe van letéve. A hallgatók egy része ezután két szegedi lap szerkesztősége elé vonult, majd a legnagyobb rendben eltávoztak és szétoszoltak.

Szegedi Napló IX. (1933) november 22. 3. oldal

315. A szegedi egyetem keresztény hallgatósága szolidáris a budapesti és debreceni egyetemi ifjúsággal

Ma délelőtt nagygyűlés határoz az egyetemen az ifjúság további magatartása fölött

Kiss Albert dr. egyetemi tanár feltűnést keltő nyilatkozata

Azok az események, amelyek a numerus claususért vívott harcok és küzdelmek kapcsán a legutóbbi napokban történtek, mély visszhangot váltottak ki az egész ország keresztény ifjúságában. Az ifjúság ragaszkodik a numerus clausus törvényben biztosított jogaihoz és, amint az előjelekből látszik, addig a kedélyek nem csillapodnak, amíg aggodalmaink lesznek ezen a téren. A szegedi egyetemen már kedden reggel elterjedt a debreceni és a budapesti egyetemek bezárásának híre. Az előadások előtt a folyosókon nagyobb csoportok alakultak s a csoportokban izgatottan tárgyalták a budapesti eseményeket. Különösen az a tény képezte a beszélgetés témáját, hogy a Pázmány Péter Tudományegyetemen azzal robbantották ki az újabb tüntetést, hogy megakadályozták az egyetemre belépő személyek igazoltatását. Az ifjúság ugyanis tudatában volt annak, hogy idegeneket nem engedhet be az egyetem falai közé, s ha másokat is beenged, nem vállalhat felelőséget a rendért. Ugyancsak élénken tárgyalja az ifjúság azt a körülményt is, hogy a budapesti egyetemen a rendőrség segítségét vették igénybe és a rendőrség az autonóm egyetemi területen nem a legtapintatosabb módon gumibottal verte szét az ifjúságot. Ezeknek az eseményeknek a hatása alatt a központi egyetemen az a felfogás alakult ki, hogy a szegedi ifjúságnak szolidaritást kell vállalni a budapesti és debreceni ifjúsággal és az alatt az idő alatt, amíg a másik két egyetem zárva lesz, tehát december 2-ig, a szegedi hallgatók szolidaritás szinten ne jelenjenek meg az előadáson.

Az első előadási óra után, reggel 9 órakor a jogi kar mind a négy évfolyama az I. számú tanteremben gyűlt össze, hogy határozzon afölött, hogy eltávozzon-e az előadásokról. Közben küldöttség jelent meg Heller Erik dr. jogi kari dékán előtt. A küldöttség kijelentette, hogy az ifjúság szolidaritását kifejezésre akarja juttatni a debreceni és budapesti keresztény hallgatóság iránt, s hogy ennek módja felett határozzon, az I. számú tanteremben gyűlt össze. Heller Erik dr. dékán ekkor azonnal az I. számú tanterembe sietett és rövid beszédet intézett az ifjúsághoz.

Helyesnek tartotta – mondotta – ha a szegedi egyetemi ifjúság kifejezésre juttatja a szolidaritását. Ennek azonban nem lehet módja az önhatalmú intézkedés,